

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Gramatyka funkcjonalna języka polskiego jako obcego (Konwersatorium), PG_00133641						
Kierunek studiów	Filologia polska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć specjalnościowych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Ewa Badyda				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr hab. Beata Milewska				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z prawidłowościami systemu gramatycznymi polszczyzny, których przyswojenie jest konieczne z punktu widzenia osób uczących się języka polskiego jako obcego. Wyposażenie studentów w umiejętności potrzebne do rozwiązywania trudności w opanowywaniu tego systemu przez uczniów.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPMU2_U08] Posiada pogłębione umiejętności literackie, językoznawcze oraz kompetencję językową umożliwiającą podjęcie pracy związanej z wybraną specjalnością.	Student umie analizować błędy gramatyczne pojawiające się w pracach cudzoziemców uczących się polskiego, diagnozować ich przyczyny oraz odpowiednio do nich dobierać metody pracy.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU5] realizacja zadania problemowego [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FPMU2_W10] Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę literaturoznawczą oraz językoznawczą z zakresu wybranej specjalności.	Student zna tzw. "miejsca trudne" gramatyki języka polskiego. Wie, jak wykorzystać tę wiedzę w edukacji polonistycznej cudzoziemców.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FPMU2_K06] Świadomie pełni i rozwija własne kompetencje zawodowe w zakresie literaturoznawstwa oraz językoznawstwa, stając się gotowym do zmieniającej się rzeczywistości.	Student wykazuje kreatywność w rozwijaniu własnych kompetencji zawodowych potrzebnych do przyszłego pełnienia roli nauczyciela języka polskiego jako obcego w warunkach, które w przyszłości będą się zmieniały.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK5] realizacja zadania problemowego [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FPMU2_W06] Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną dotyczącą metodologii badań językoznawczych.	Student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę językoznawczą z zakresu funkcjonalnego aspektu gramatyki języka polskiego potrzebną w pracy ze studentem uczącym się języka polskiego jako obcego.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu	Rola gramatyki w nauczaniu języka polskiego jako obcego. Wymagania w zakresie znajomości gramatyki na poszczególnych poziomach biegłości językowej. Cechy artykulacyjne głosek polskich jako wiedza potrzebna do korygowania błędnej wymowy. Fonem a głoska, fonologiczne i nefonologiczne cechy głosek w języku polskim na tle przykładowych innych systemów językowych oraz wpływ tego zjawiska na problemy obcokrajowców związane z wymową. Systemowe rozbieżności pomiędzy mową a pismem w języku polskim i ich wpływ na możliwą interpretację zjawisk fleksyjnych w nauczaniu języka polskiego. Analiza struktury fonetycznej wyrazów jako narzędzie pracy nad wymową. Zjawiska prozodyczne w języku polskim na tle ich możliwej odmienności w innych językach. Trudne miejsca w nauczaniu polskiej fonetyki. Alternacje fonologiczne jako czynnik utrudniający identyfikację allomorfów w obszarze zjawisk fleksyjnych i słowotwórczych. Typologia morfemów. Rola wiedzy słowotwórczej w nauczaniu języka polskiego jako obcego z perspektywy nauczyciela i studenta. Niekategorialność i nieregularność słowotwórstwa jako czynnik wyznaczający możliwości osiągania efektów nauczania na poszczególnych poziomach i determinujący postępowanie metodyczne. Budowa derywatu. Relacje semantyczne między podstawą a derywatem. Podstawowe kategorie słowotwórcze rzeczownika, przymiotnika i czasownika. Derywaty aspektowe w opozycji do dewerbalnych czasownikowych derywatów semantycznych. Słowotwórstwo przysłówka w aspekcie decyzji o jego prezentacji leksykalnej bądź gramatycznej. Polski jako język fleksyjny na tle innych sposobów organizacji gramatycznej języka. Miejsce i rola fleksji w nauczaniu języka polskiego jako obcego studentów słowiańsko- i niesłowiańskojęzycznych. Leksem i jego reprezentacje tekstowe. Synkretyzm form wyrazowych. Kategorie prymarnie semantyczne i prymarnie składniowe możliwość ich odniesienia do doświadczenia językowego obcokrajowców. Specyfika kategorii fleksyjnych poszczególnych klas leksemów w języku polskim. Osobliwości w zakresie poszczególnych kategorii gramatycznych. Sekundarne użycia kategorii semantycznych czasownika. Budowa formy fleksyjnej. Trudne miejsca w nauczaniu polskiej fleksji i ich źródła. Analiza form wyrazowych. Klasy leksemów, ich charakterystyka semantyczna, fleksyjna i składniowa oraz funkcje w przekazie informacyjnym. Etapy budowania wypowiedzenia. Istota predykcji. Modalność intencjonalna. Wymagania konotacyjne czasownika jako czynnik modelujący konieczną strukturę zdania i nakładający warunki niezbędne dla zachowania jego poprawności gramatycznej. Znajomość wymagań akomodacyjnych jako czynnik warunkujący poprawność wypowiedzi. Wyrażanie elementów treści komunikatu za pomocą składników zdania pojedynczego oraz zdań podrzędnych. Zdania intensjonalne, relatywne i ekstensjonalne. Łączenie zdań na zasadzie semantycznej. Analiza i poprawa błędów gramatycznych w pracach studentów obcojęzycznych.											
Wymagania wstępne i dodatkowe	znajomość gramatyki języka polskiego w zakresie realizowanym na studiach licencjackich z filologii polskiej											
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table><tr><td>Sposób oceniania (składowe)</td><td>Próg zaliczeniowy</td><td>Składowa oceny końcowej</td></tr><tr><td>czynny udział w zajęciach i wykonywanie zadań cząstkowych</td><td>51.0%</td><td>40.0%</td></tr><tr><td>praca zaliczeniowa</td><td>51.0%</td><td>60.0%</td></tr></table>			Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	czynny udział w zajęciach i wykonywanie zadań cząstkowych	51.0%	40.0%	praca zaliczeniowa	51.0%	60.0%
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej										
czynny udział w zajęciach i wykonywanie zadań cząstkowych	51.0%	40.0%										
praca zaliczeniowa	51.0%	60.0%										

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie egzaminów z języka polskiego jako obcego, Dz. U. 2016, poz. 405 L. Madelska, M. Warchoń-Schlottmann, Hurra!!! Odkrywamy język polski. Gramatyka dla uczących (się) języka polskiego jako obcego, Kraków 2008. A. Nagórko, Zarys gramatyki polskiej, Warszawa 2003. Gramatyka współczesnego języka polskiego, Morfologia, t. 1 i 2, , red. R. Grzegorzczkova, R. Laskowski, H. Wróbel, Warszawa, 1999. D. Ostaszewska, J. Tambor, Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, Warszawa 2001. R. Grzegorzczkova, Zarys słowotwórstwa polskiego. Słowotwórstwo opisowe, Warszawa 1982. M. Bańko, Wykłady z polskiej fleksji, Warszawa 2002. R. Grzegorzczkova, Wykłady z polskiej składni, Warszawa 2002.
	Uzupełniająca lista lektur	Artykuły z bieżących numerów czasopism glottodydaktycznych i językoznawczych (np. Acta Universitatis Lodzensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców, Języki Obce w Szkole, Postscriptum Polonistyczne, Roczniki Humanistyczne. Glottodydaktyka, z. 10 i inne teksty według wyboru prowadzącego.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Zaznacz w pracy pisanej przez cudzoziemca uczącego się polskiego wszystkie błędy gramatyczne, sklasyfikuj je, określ braki w wiedzy studenta, które były podłożem ich powstania.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.